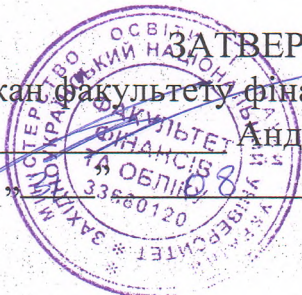

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з НТР
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „МУНІЦИПАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ
СУСПІЛЬНИХ БЛАГ”

Ступінь вищої освіти - магістр

Галузь знань 07 „УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ”

Спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Освітньо-наукова програма „Публічні фінанси”

Кафедра ФІНАНСІВ ім. С. ЮРІЯ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Залік (семестр)
Денна	II	III	26	26	5	4	89	150	III

Тернопіль – 2023

Робочу програму склав д.е.н., доц. Богдан МАЛИНЯК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Зав. кафедри Ольга КИРИЛЕНКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з фінансів,
банківської справи, страхування та фондового ринку,
протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОП Тетяна КІЗИМА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Муніципальне адміністрування суспільних благ»**

**1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ
«МУНІЦИПАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ»**

Дисципліна – Методологія наукових досліджень	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни (вибіркова) Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 2	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 26 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 26 год.</i>
Загальна кількість годин – 150	освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»	Самостійна робота: <i>Денна – 93 год. в т. ч. тренінг – 4 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Муніципальне адміністрування суспільних благ» є вибірковою для вивчення студентами, які здобувають ступінь магістра за галуззю знань 07 управління та адміністрування, спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», зокрема освітньо-наукової програми «Публічні фінанси».

Практико орієнтований курс «Муніципальне адміністрування суспільних благ» призначений для вивчення організації та управління процесом забезпечення суспільних благ на місцевому рівні, в тому числі охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, культури тощо. У навчальному процесі передбачено вивчення механізмів та інструментів забезпечення суспільних потреб на місцевому рівні, включаючи визначення ролі та повноважень місцевих органів влади, фінансування та управління суспільними благами, а також проблеми і виклики, що стоять перед місцевими органами влади в контексті забезпечення потреб громадян.

Вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» дозволить розуміти особливості організації та управління системою надання суспільних благ на місцевому рівні, забезпечить знання про роль та функції органів місцевого самоврядування у забезпеченні суспільних потреб населення.

Студенти вмітимуть працювати з офіційною документацією, аналізу та оцінки ефективності програм та проектів у галузі суспільних благ. Крім того, студенти зможуть набути практичного досвіду роботи з місцевими органами влади та зрозуміти процес формування та виконання бюджетних видатків на створення суспільних благ.

Предметом вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» є система загальних принципів і підходів до організації надання суспільних благ на рівні територіальних громад, що пов'язано з науковою та практичною професійною діяльністю у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» є такі:

- засвоєння студентами предмета, призначення та основних функцій муніципального адміністрування суспільних благ;

- розуміння теоретичного підґрунтя муніципального адміністрування суспільних благ;

- засвоєння студентами специфіки муніципального адміністрування суспільних благ;

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

✓ знати:

- теоретичне підґрунтя організації муніципального адміністрування суспільних благ;

- основні положення нормативно-правових актів щодо муніципального адміністрування суспільних благ, розмежування повноважень між різними органами публічного управління;

- знати про процедуру узгодження організації суспільних благ на місцевому рівні з системою документів стратегічного і середньострокового планування місцевого розвитку;

- особливості фінансування суспільних благ на рівні територіальних громад за рахунок різних джерел;

- сучасні практики муніципального адміністрування суспільних благ.

✓ уміти:

- застосовувати положення нормативно-правових актів в муніципальному адмініструванні суспільних благ;

- аналізувати фінансові показники і ресурси, необхідні для здійснення програм і послуг на муніципальному рівні, а також визначати джерела фінансування;

- розробляти детальні плани для впровадження програм і проектів, спрямованих на поліпшення суспільних благ, враховуючи бюджетування, ресурси та часові рамки;

- аналізувати складні проблеми та виклики, що стосуються муніципального управління суспільними благами, і розробляти стратегії для їх вирішення;

- розробляти на основі кращого зарубіжного досвіду пропозиції щодо удосконалення муніципального адміністрування суспільних благ в Україні.

Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності (додаткового вступного фахового випробування по спеціальності).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МУНІЦИПАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ»

ТЕМА 1

СУСПІЛЬНІ БЛАГА: ПОНЯТТЯ ТА РОЛЬ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

Сутність суспільного блага, його відмінності від приватного блага. Основні характеристики суспільних благ, такі як неконкурентоспроможність і невиключність. Роль суспільних благ у функціонуванні ринкової економіки та їх внесок у вирішення координаційних та розподільчих завдань.

Виклики, пов'язані з наданням суспільних благ, включаючи фінансування та питання ефективності. Теоретичні підходи та теорії, що допомагають розуміти роль суспільних благ у економіці. Застосування політичних рішень та інструментів для забезпечення доступності та ефективності суспільних благ.

Аналіз конкретних прикладів суспільних благ у різних сферах, таких як охорона здоров'я, освіта, інфраструктура, культура тощо. Оцінка вартості та користі суспільних благ, а також проведення економічних та соціальних аналізів.

ТЕМА 2

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВНОВАЖЕННЯ МУНІЦИПАЛІТЕТІВ У НАДАННІ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ

Повноваження органів місцевого самоврядування щодо надання суспільних благ. Розгляд конкретних повноважень, які закріплені за територіальними громадами у наданні суспільних благ, таких як освіта, охорона здоров'я, соціальний захист та інші. Аналіз правового фреймворку, що стосується фінансування муніципальних програм та проектів у сфері суспільних благ.

Розгляд можливостей муніципалітетів створення власного локального законодавства для регулювання справ у сфері суспільних благ. Механізми контролю та встановлення відповідальності за порушення при виділенні ресурсів для суспільних благ.

Вплив міжнародних стандартів та угод на нормативно-правове забезпечення муніципалітетів у сфері суспільних благ.

Міжмуніципальна співпраця, та співпраця територіальних громад з центральними органами влади та іншими рівнями влади у сфері надання суспільних благ.

ТЕМА 3

СУСПІЛЬНІ БЛАГА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ В МЕЖАХ ДЕЛЕГОВАНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Поняття делегування повноважень у сфері організації надання суспільних благ. Приклади конкретних повноважень, які делегуються органам місцевого самоврядування з метою надання суспільних благ. Аналіз різних сфер, в яких муніципалітети мають делеговані повноваження для забезпечення суспільних благ, такі як освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, інфраструктура тощо.

Механізми бюджетування, які дозволяють муніципалітетам реалізовувати свої делеговані повноваження щодо суспільних благ.

Приклади реалізації делегованих повноважень: Розгляд конкретних прикладів суспільних благ, що забезпечуються муніципалітетами в межах їхніх делегованих

повноважень. Оцінювання ефективності та якості наданих суспільних благ в рамках делегованих повноважень.

ТЕМА 4

ОСОБЛИВОСТІ МУНІЦИПАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Муніципальне адміністрування у сфері охорони здоров'я, пояснення ролі муніципалітетів у наданні та адмініструванні медичної допомоги на місцевому рівні. Склад органів і структур, які відповідають за адміністрування медичної допомоги на муніципальному рівні.

Механізми фінансування охорони здоров'я на муніципальному рівні та процеси бюджетування для медичної допомоги. Мережа медичних установ. Організація та управління мережею медичних установ та закладів на муніципальному рівні.

Медична інфраструктура. Розвиток та підтримки медичної інфраструктури у муніципалітетах, зокрема лікарні, клініки та аптеки. Громадське здоров'я та профілактика. Діяльність муніципалітетів у сфері громадського здоров'я та профілактики захворювань.

Ефективність та якість медичної допомоги. Методи оцінювання ефективності та якості медичної допомоги, що надається на муніципальному рівні.

Співпраця з міжнародними та національними організаціями у сфері медичної допомоги. Взаємодія муніципалітетів з міжнародними та національними організаціями у сфері медичної допомоги та здоров'я громадян.

ТЕМА 5

СУСПІЛЬНІ БЛАГА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ В МЕЖАХ ВЛАСНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНІВ

Власні повноваження органів місцевого самоврядування та їхній склад. Структура конкретних повноважень, якими наділені органи місцевого самоврядування та визначення їхнього обсягу у забезпеченні суспільних благ.

Сфери та галузі, в яких органи місцевого самоврядування мають власні повноваження для надання суспільних благ, такі як житлова політика, транспортна інфраструктура, охорона навколишнього середовища тощо.

Механізми фінансування та процеси бюджетування для забезпечення суспільних благ в межах власних повноважень органів місцевого самоврядування. Регулятивні заходи та стандарти, які застосовуються в контексті власних повноважень органів місцевого самоврядування.

Організація та управління інфраструктурою й ресурсами, необхідними для забезпечення суспільних благ в межах власних повноважень. Методи оцінювання ефективності та якості суспільних благ, що надаються в межах власних повноважень органами. Взаємодія органів місцевого самоврядування з іншими рівнями влади у контексті власних повноважень та надання суспільних благ.

ТЕМА 6

ОСОБЛИВОСТІ МУНІЦИПАЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Поняття суспільних послуг та роль муніципалітетів у їхньому наданні. Склад повноважень у сфері надання суспільних послуг. Визначення потреб населення територіальної громади у суспільних послугах як основа для планування діяльності у цій сфері. Склад органів та структур, які відповідають за адміністрування соціальних послуг на муніципальному рівні.

Механізми фінансування та процес бюджетування для надання соціальних послуг. Соціальні програми, проекти та ініціативи, спрямованих на поліпшення якості життя громадян.

Різні види соціальних послуг, які надаються на муніципальному рівні, такі як допомога малозабезпеченим сім'ям, соціальна підтримка літнім людям, послуги допомоги у працевлаштування та інші.

Поняття соціального замовлення та особливості його застосування у сфері соціальних послуг. Співпраця муніципалітетів з громадськими організаціями та іншими соціальними партнерами у наданні соціальних послуг.

Підходи до оцінювання результатів надання соціальних послуг та впровадження необхідних змін для поліпшення якості та ефективності цих послуг.

Міжмуніципальна співпраця та взаємодія муніципалітетів з іншими рівнями влади у контексті надання соціальних послуг.

ТЕМА 7

МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО НАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Роль громадськості у процесі прийняття рішень. Методи та механізми для залучення громадськості до участі у процес прийняття рішень, включаючи громадські консультації, громадські слухання та інші інструменти.

Партиципація та бюджет співучасті. Значення бюджету співучасті для різних сфер суспільного життя. Дорожня карта запровадження бюджету участі в територіальній громаді. Нормативно-правове забезпечення бюджету співучасті. Основні компоненти положення про бюджет співучасті.

Методи забезпечення відкритості та прозорості у роботі муніципалітетів для забезпечення доступу громадськості до інформації та участі в процесі. Законодавчі акти та інші регулятивні документи, що регулюють залучення громадськості до процесів прийняття рішень на місцевому рівні.

Приклади громадських ініціатив і проектів, спрямованих на покращення надання суспільних благ та співпрацю з муніципалітетами.

Взаємодія громадськості з іншими стейкхолдерами, такими як муніципалітети, бізнес, та інші громадські організації в контексті прийняття рішень щодо надання суспільних благ.

ТЕМА 8

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Необхідність альтернативних джерел фінансування. Різні можливі джерела фінансування, такі як гранти, пожертвування, партнерство з приватним сектором, фонди та інші. Механізми, які дозволяють муніципалітетам залучати та управляти альтернативними джерелами фінансування.

Процес управління фінансами та бюджетування для ефективного використання альтернативних джерел фінансування. Можливості співпраці з бізнесом та приватним сектором у фінансуванні та реалізації проектів суспільних благ.

Роль пожертвувань та громадських ініціатив у забезпеченні фінансування суспільних благ.

Інноваційні фінансові інструменти та моделі для залучення коштів для реалізації проектів на місцевому рівні. Міжнародні програми фінансування проектів на засадах співфінансування з органами місцевого самоврядування.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «МУНІЦИПАЛЬНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ»

№ за/п	ТЕМА	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Самост. робота	Індивід. робота	Контрольні заходи
1.	Суспільні блага: поняття та роль в економічній системі	2	2	10	–	Тести, питання
2.	Нормативно-правове забезпечення повноваження муніципалітетів у наданні суспільних благ	2	2	10	–	Тести, кейси
3.	Суспільні блага, що забезпечуються в межах делегованих повноважень органів місцевого самоврядування	4	4	10	–	Тести, кейси
4.	Особливості муніципального адміністрування медичної допомоги	4	4	15	1	Тести, кейси, індивідуальне завдання
5.	Суспільні блага, що забезпечуються в межах власних повноважень органів місцевого самоврядування	4	4	10	1	Тести, кейси, питання
6.	Особливості муніципального адміністрування соціальних послуг	4	4	14	1	Тести, кейси, індивідуальне письмове завдання
7.	Механізми залучення громадськості до прийняття рішень щодо надання суспільних благ на місцевому рівні	4	4	14	1	Кейси, індивідуальне письмове завдання
8.	Альтернативні джерела фінансування суспільних благ на місцевому рівні	2	2	10	1	Кейси, групове письмове завдання
Організація і проведення тренінгу з дисципліни		–	–	4	–	–
Разом		26	26	93	5	

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття з дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» покликані сформулювати та розвинути студентам вміння застосовувати сучасні практики для аналізу механізмів муніципального адміністрування суспільних благ, розробляти рекомендації для удосконалення муніципального адміністрування суспільних благ. У процесі вивчення курсу студенти матимуть змогу набути практичних навиків аналізу муніципального адміністрування суспільних благ, розробки конкретних програм і проектів для організації надання суспільних благ на місцевому рівні.

Заняття 1

Суспільні блага: поняття та роль в економічній системі

Мета: Розвиток вмінь застосовувати фундаментальні закономірності суспільних фінансів для організації надання суспільних благ. Розуміти як можна вирішувати соціальні та економічні проблеми, такі як нерівність, доступ до освіти та охорони здоров'я, які є основою для забезпечення стабільного та розвинутого суспільства за допомогою суспільних благ.

Питання для обговорення:

1. Як ви можете пояснити сутність суспільного блага та його відмінності від приватного блага?
2. Як суспільні блага впливають на функціонування ринкової економіки та вирішують координаційні та розподільчі завдання?
3. Які основні виклики пов'язані з наданням суспільних благ, зокрема питання фінансування та ефективності?
4. Які політичні рішення та інструменти можуть бути використані для забезпечення доступності та ефективності суспільних благ?
5. Як проводиться оцінювання вартості та користі суспільних благ, і як можна здійснити економічні та соціальні аналізи щодо них?

Заняття 2

Нормативно-правове забезпечення повноваження муніципалітетів у наданні суспільних благ

Мета: Розвиток знань про основні положення нормативно-правових актів щодо повноважень органів місцевого самоврядування у наданні суспільних благ. Вміти застосовувати положення нормативно-правових актів в адмініструванні суспільних благ.

Питання для обговорення:

1. Які конкретні повноваження мають органи місцевого самоврядування у процесі надання суспільних благ?
2. Як муніципалітети використовують можливість створення власного локального законодавства для регулювання справ у сфері суспільних благ?
3. Які механізми контролю та встановлення відповідальності існують для випадків порушення при виділенні ресурсів для суспільних благ?
4. Як міжнародні стандарти та угоди впливають на нормативно-правове забезпечення муніципалітетів у сфері суспільних благ?
5. Як відбувається співпраця між муніципалітетами та іншими рівнями влади, включаючи центральні органи влади, у сфері надання суспільних благ та міжмуніципальна співпраця?

Заняття 3

Суспільні блага, що забезпечуються в межах делегованих повноважень органів місцевого самоврядування

Мета: Розвиток розуміння того, як діяти на рівні територіальної громади для оптимального використання ресурсів для досягнення максимального соціального ефекту. Набуття навиків аналізувати та оцінювати вплив різних програм та проектів на соціальний та економічний розвиток місцевих громад.

Питання для обговорення:

1. Як ви розумієте поняття делегування повноважень у сфері організації надання суспільних благ?
2. В яких конкретних сферах муніципалітети мають делеговані повноваження для забезпечення суспільних благ?
3. Які механізми бюджетування допомагають муніципалітетам реалізовувати свої делеговані повноваження щодо суспільних благ?
4. Як проводиться оцінка ефективності та якості суспільних благ, які надаються в рамках делегованих повноважень?

Заняття 4

Особливості муніципального адміністрування медичної допомоги

Мета: Здобуття знань про управління організацією медичної допомоги на муніципальному рівні та забезпечити ефективне та якісне обслуговування мешканців. Розвиток вмінь щодо планування та координації роботи медичних закладів на муніципальному рівні, вирішенні проблеми з доступом до медичної допомоги та забезпечувати взаємодію між різними органами та інституціями у сфері охорони здоров'я.

Питання для обговорення:

1. Яким чином муніципалітети адмініструють систему охорони здоров'я та яка роль їм призначена у наданні та управлінні медичною допомогою на місцевому рівні?
2. Які конкретні органи та структури відповідають за адміністрування медичної допомоги на муніципальному рівні?
3. Якими механізмами фінансується система охорони здоров'я на муніципальному рівні та як відбувається процес бюджетування для медичної допомоги?
4. Як організована та керується мережа медичних установ та закладів на муніципальному рівні?
5. Як розглядається розвиток та підтримка медичної інфраструктури у муніципалітетах, зокрема лікарні, клініки та аптеки?
6. Яка роль муніципалітетів у сфері громадського здоров'я та профілактики захворювань?
7. Які методи використовуються для оцінювання ефективності та якості медичної допомоги, наданої на муніципальному рівні?
8. Як відбувається співпраця муніципалітетів з міжнародними та національними організаціями у сфері медичної допомоги?

Заняття 5

Суспільні блага, що забезпечуються в межах власних повноважень органів

Мета: Розвиток розуміння особливостей забезпечення суспільних благ та інфраструктури органами місцевого самоврядування та як ці блага мають фінансуватися. Крім того, це допоможе розвинути вміння планувати та реалізовувати проекти у сфері громадської інфраструктури та

суспільних благ, що відповідають потребам місцевих жителів і забезпечують розвиток і підвищення якості життя на місцях.

Питання для обговорення:

1. В яких конкретних сферах та галузях органи місцевого самоврядування мають власні повноваження для надання суспільних благ?
2. Як відбувається фінансування та як організовано процес бюджетування для забезпечення суспільних благ в рамках власних повноважень органів місцевого самоврядування?
3. Як відбувається організація та управління інфраструктурою й ресурсами, необхідними для забезпечення суспільних благ в межах власних повноважень?
4. Як проводиться оцінювання ефективності та якості суспільних благ, які надаються в рамках власних повноважень органами?
5. Як відбувається взаємодія органів місцевого самоврядування з іншими рівнями влади в контексті власних повноважень та надання суспільних благ?

Заняття 6

Особливості муніципального адміністрування соціальних послуг

Мета: сформувати знання процесу управління соціальними послугами на рівні територіальної громади. Розвинути вміння ефективної взаємодії з структурами місцевої влади та громадськістю для поліпшення якості та доступності соціальних послуг

Питання для обговорення:

1. Як визначається поняття суспільних послуг та яка роль призначена муніципалітетам у їхньому наданні?
2. Як визначається потреби населення територіальної громади у суспільних послугах і як це використовується для планування діяльності у цій сфері?
3. Які органи та структури відповідають за адміністрування соціальних послуг на муніципальному рівні?
4. Якими механізмами фінансується та як організовано процес бюджетування для надання соціальних послуг?
5. Які соціальні програми, проекти та ініціативи спрямовані на покращення якості життя громадян?
6. Що означає поняття "соціального замовлення" і як воно застосовується у сфері соціальних послуг?
7. Як проводиться оцінювання результатів надання соціальних послуг та впровадження необхідних змін для поліпшення якості та ефективності цих послуг?
8. Як відбувається міжмуніципальна співпраця та взаємодія муніципалітетів з іншими рівнями влади в контексті надання соціальних послуг?

Заняття 7

Механізми залучення громадськості до прийняття рішень щодо надання суспільних благ на місцевому рівні

Мета: Розвинути розуміння ролі громадськості у прийнятті рішень про надання суспільних благ, а доступних механізмів залучення громадськості до цього процесу. Поглиблення розуміння важливості залучення громадськості для забезпечення ефективного та результативного муніципального адміністрування.

Питання для обговорення:

1. Яка роль громадськості відіграє в процесі прийняття рішень на місцевому рівні?

2. Які засоби та механізми існують для залучення громадськості до участі у процесі прийняття рішень, включаючи громадські консультації, громадські слухання та інші інструменти?

3. Що означає «partiципация» та «бюджет співучасті» і як законодавство регулює бюджет співучасті?

4. Якими методами забезпечується відкритість та прозорість у роботі муніципалітетів для забезпечення доступу громадськості до інформації та участі в процесі?

5. Які законодавчі акти та інші регулятивні документи стосуються залучення громадськості до процесів прийняття рішень на місцевому рівні?

6. Як відбувається взаємодія громадськості з іншими зацікавленими сторонами, такими як муніципалітети, бізнес та інші громадські організації в контексті прийняття рішень щодо надання суспільних благ?

Заняття 8

Альтернативні джерела фінансування суспільних благ на місцевому рівні

Мета: Розвиток розуміння різноманітних можливостей та методів фінансування проектів, спрямованих на розвиток і покращення якості суспільних благ. Сформоване вміння розробляти та реалізовувати ефективні фінансові стратегії на місцевому рівні.

Питання для обговорення:

1. Які існують можливі джерела фінансування, такі як гранти, пожертвування, партнерство з приватним сектором, фонди та інші, для забезпечення суспільних благ на місцевому рівні?

2. Як вести ефективний процес управління фінансами та бюджетування, щоб оптимально використовувати альтернативні джерела фінансування?

3. Які можливості для співпраці з бізнесом та приватним сектором існують у фінансуванні та реалізації проектів суспільних благ на місцевому рівні?

4. Яка роль пожертвувань та громадських ініціатив у забезпеченні фінансування суспільних благ на місцевому рівні?

5. Які інноваційні фінансові інструменти та моделі можна використовувати для залучення коштів для реалізації проектів на місцевому рівні?

6. Як міжнародні програми фінансування проектів на засадах співфінансування з органами місцевого самоврядування можуть бути використані для підтримки місцевих ініціатив?

5. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальна робота студентів при вивченні дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» передбачає виконання комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ). У процесі його виконання студенти вдосконалюють свої знання, набувають навички самостійної наукової роботи, застосування сучасних технологій адміністрування суспільних благ, роботи з літературними джерелами і логічного викладу матеріалу. КПЗ свідчить про рівень засвоєння студентом матеріалу курсу, його вміння самостійно викладати суть питання, творчо використовувати літературні джерела та методологію проведення дослідницької роботи. Воно є не тільки засобом перевірки знань з дисципліни, формою активного засвоєння предмету, але і засобом залучення студентів до осмислення і аналізу актуальних проблем розвитку адміністрування суспільних благ на місцевому рівні.

Комплексне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» виконується самостійно кожним студентом. Метою виконання КПЗ є опрацювання інструктивної та законодавчої бази, оволодіння навичками практичного застосування аналітичних методів при аналізі адміністрування суспільних благ в територіальній

громаді. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ».

Залежно від місця проживання студента, кожен має підготувати аналітичну записку на тему «Адміністрування суспільних благ в територіальній громаді». При цьому може бути обрано одне або декілька суспільних благ на вибір самого студента.

Аналітична записка має включати такі елементи: зміст; вступ; основна частина; висновки.

Зміст. Включає в себе перелік всіх структурних частин документа із зазначенням номерів сторінок, на яких розміщується початок кожної частини.

Вступ. Включає в себе кілька складових частин, які не виділяються підзаголовками, але присутні в обов'язковому порядку. Вступ включає в себе постановку проблеми (тобто її призначення, характеристику основних методологічних принципів при її вивченні, чітко сформульовану мету, причини і підстави дослідження, коло питань, що підлягають розгляду). Роз'яснюється, яка методика використовувалася при обробці інформації.

Основна частина. Викладається суть дослідження. У логічній послідовності дається виклад досліджуваних питань теми (виділених, як правило, в підрозділи) на основі самостійного вивчення джерел і залучення, де це необхідно, дослідницької та іншої літератури. Поетапний аналіз та узагальнення. Висування гіпотез, версій і їх обґрунтування. Складається з розділів і підрозділів.

Висновки. Наприкінці Аналітичної записки повинні бути обов'язково Висновки, Прогноз і Пропозиції (Рекомендації). Будуються вони на підставі результатів аналізу матеріалів, наведених у розділах, але не повторюють їх, а узагальнюють.

Основні вимоги до висновків:

Несуперечність і жорсткий логічний взаємозв'язок з основним текстом підрозділу;

Відсутність прямих повторень тексту розділу;

Неприпустимість висновків, не обґрунтованих основним текстом;

Висновки повинні характеризувати розглянутий період або явище;

Висновки в обов'язковому порядку повинні містити загальні прогностичні оцінки перебігу процесів на найближчу перспективу;

Підводиться загальний підсумок досліджень із зазначеної тематики;

Текст висновків повинен бути коротким.

Виходячи з висновків, вказується перелік заходів, пропозицій або їх варіанти для запобігання причин, наслідків тієї чи іншої події, а також прогнозуються ті події, дії, які можуть відбутися, якщо не виконати або не брати до уваги ці висновки і пропозиції.

Вступні та заключні частини виділяються курсивом.

Обсяг підсумкового висновка не повинен перевищувати однієї сторінки.

Обсяг самостійної роботи має становити до 10 сторінок друкованого тексту (формат А4).

Основні результати дослідження доповідаються в аудиторії та супроводжуються презентацією слайдів (10–20 слайдів).

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента (СРС) – це діяльність, яку студенти виконують самостійно за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача без його прямої участі. Самостійна робота спрямована на більш глибоке ознайомлення студентом з проблемами, які розглядаються навчальним курсом «Муніципальне адміністрування суспільних благ». Під час вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» застосовуються такі види самостійної роботи:

- підготовка додаткових питань (2 на вибір) до кожної теми навчальної дисципліни;
- підготовка обов'язкових питань (для тем 5, 6, 7, 8);
- робота з додатковою літературою та ін.

Обов'язкові вимоги до наукової роботи:

– оптимальний обсяг розкриття додаткового питання – 3-4 сторінки. За ініціативою студента додаткові питання можуть бути представлені на практичному занятті чи круглому столі у формі презентації;

– наявність висновків, які мають сприяти розширенню знань та навиків студентів групи з дисципліни, зокрема щодо організації та проведення наукових досліджень.

Перелік тем для розкриття додаткових питань:

№ з / п	Тематика	Кількість годин
Тема 1. Суспільні блага: поняття та роль в економічній системі		
1	Сутність суспільного блага, його відмінності від приватного блага.	10
2	Роль суспільних благ у функціонуванні ринкової економіки та їх внесок у вирішення координаційних та розподільчих завдань.	
3	Виклики, пов'язані з наданням суспільних благ, включаючи фінансування та питання ефективності.	
4	Застосування політичних рішень та інструментів для забезпечення доступності та ефективності суспільних благ.	
5	Оцінка вартості та користі суспільних благ, а також проведення економічних та соціальних аналізів.	
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення повноваження муніципалітетів у наданні суспільних благ		
6	Повноваження органів місцевого самоврядування щодо надання суспільних благ.	10
7	Повноваження муніципалітетів у створенні власного локального законодавства для регулювання справ у сфері суспільних благ.	
8	Механізми контролю та встановлення відповідальності за порушення при виділенні ресурсів для суспільних благ.	
9	Вплив міжнародних стандартів та угод на нормативно-правове забезпечення муніципалітетів у сфері суспільних благ.	
10	Міжмуніципальна співпраця, та співпраця територіальних громад з центральними органами влади та іншими рівнями влади у сфері надання суспільних благ.	
Тема 3. Суспільні блага, що забезпечуються в межах делегованих повноважень органів місцевого самоврядування		
11	1. Поняття делегування повноважень у сфері організації надання суспільних благ.	10
12	Сфери, в яких муніципалітети наділені делегованими повноваженнями для забезпечення суспільних благ.	
13	Механізми бюджетування, які дозволяють муніципалітетам реалізовувати свої делеговані повноваження щодо суспільних благ.	
14	Оцінювання ефективності та якості наданих суспільних благ в рамках делегованих повноважень.	
Тема 4. Особливості муніципального адміністрування медичної допомоги		
15	Муніципальне адміністрування у сфері охорони здоров'я, пояснення ролі муніципалітетів у наданні та адмініструванні медичної допомоги на місцевому рівні.	15
16	Склад органів і структур, які відповідають за адміністрування медичної допомоги на муніципальному рівні.	
17	Механізми фінансування охорони здоров'я на муніципальному рівні та процеси бюджетування для медичної допомоги.	

18	Організація та управління мережею медичних установ та закладів на муніципальному рівні.	
19	Розвиток та підтримки медичної інфраструктури у муніципалітетах, зокрема лікарні, клініки та аптеки.	
20	Діяльність муніципалітетів у сфері громадського здоров'я та профілактики захворювань.	
21	Методи оцінювання ефективності та якості медичної допомоги, що надається на муніципальному рівні.	
22	Співпраця з міжнародними та національними організаціями у сфері медичної допомоги.	
Тема 5. Суспільні блага, що забезпечуються в межах власних повноважень органів		
23	Власні повноваження органів місцевого самоврядування та їхній склад.	
24	Сфери та галузі, в яких органи місцевого самоврядування мають власні повноваження для надання суспільних благ.	
25	Механізми фінансування та процеси бюджетування для забезпечення суспільних благ в межах власних повноважень органів місцевого самоврядування.	10
26	Організація та управління інфраструктурою й ресурсами, необхідними для забезпечення суспільних благ в межах власних повноважень.	
27	Оцінювання ефективності та якості суспільних благ, що надаються в межах власних повноважень органами.	
28	Взаємодія органів місцевого самоврядування з іншими рівнями влади у контексті власних повноважень та надання суспільних благ.	
Тема 6. Особливості муніципального адміністрування соціальних послуг		
29	Визначення потреб населення територіальної громади у суспільних послугах як основа для планування діяльності у цій сфері.	
30	Механізми фінансування та процес бюджетування для надання соціальних послуг.	
31	Соціальні програми, проекти та ініціативи, спрямованих на поліпшення якості життя громадян.	
32	Поняття соціального замовлення та особливості його застосування у сфері соціальних послуг.	14
33	Оцінювання результатів надання соціальних послуг та впровадження необхідних змін для поліпшення якості та ефективності цих послуг.	
34	Міжмуніципальна співпраця та взаємодія муніципалітетів з іншими рівнями влади у контексті надання соціальних послуг.	
Тема 7		
35	Механізми для залучення громадськості до участі у процес прийняття рішень, включаючи громадські консультації, громадські слухання та інші інструменти.	
36	Партиципація та бюджет співучасті. Нормативно-правове забезпечення бюджету співучасті.	
37	Методи забезпечення відкритості та прозорості у роботі муніципалітетів для забезпечення доступу громадськості до інформації та участі в процесі.	14
38	Законодавчі акти та інші регулятивні документи, що регулюють залучення громадськості до процесів прийняття рішень на місцевому рівні.	
39	Взаємодія громадськості з іншими стейкхолдерами, такими як муніципалітети, бізнес, та інші громадські організації в контексті прийняття рішень щодо надання суспільних благ.	
Тема 8		
40	Можливі джерела фінансування, такі як гранти, пожертвування, партнерство з приватним сектором, фонди та інші.	10

41	Процес управління фінансами та бюджетування для ефективного використання альтернативних джерел фінансування.	
42	Можливості співпраці з бізнесом та приватним сектором у фінансуванні та реалізації проектів суспільних благ.	
43	Роль пожертвувань та громадських ініціатив у забезпеченні фінансування суспільних благ.	
44	Інноваційні фінансові інструменти та моделі для залучення коштів для реалізації проектів на місцевому рівні.	
45	Міжнародні програми фінансування проектів на засадах співфінансування з органами місцевого самоврядування.	
Тренінг з дисципліни		4 год.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ (4 ГОД.)

Тематика: Тренінг охоплює всі теми і спрямований на закріплення практичних навиків застосування креативних підходів до муніципального адміністрування суспільних благ. Завдання тренінгу передбачають розподіл студентів на групи та застосування елементів командної роботи.

Порядок проведення:

1. Ситуаційна вправа «Основні обмеження у сфері муніципального адміністрування суспільних благ на прикладі Тернопільської міської територіальної громади», групове обговорення з формулюванням типових помилок при організації бюджетних слухань.

2. Ситуаційна вправа «Креативні рішення щодо вдосконалення муніципального адміністрування суспільних благ на прикладі Тернопільської міської територіальної громади», групове обговорення з формулюванням інноваційних ідей.

Завершенням тренінгу є формулювання висновків про основні напрямки розвитку муніципального адміністрування суспільних благ в Україні.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» використовуються такі методи навчання:

- словесні (лекція, семінар, пояснення, бесіда, дискусія);
- наочні (презентації наочного матеріалу, ілюстрація);
- практичні (реферати, есе, аналіз статистичних показників та графічного матеріалу);
- кейс-метод;
- самостійна робота студентів поза контролем викладача (домашні завдання);
- творчі методи: проблемно-пошукові ситуації, творча пізнавальна діяльність студентів;
- мотиваційні методи (створення ситуації інтересу при викладанні матеріалу) – використання ситуаційних вправ, навчальні дискусії);

В процесі вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» використовуються такі методи оцінювання навчальної роботи студента:

Поточні форми оцінювання:

- індивідуальне усне опитування, індивідуальне письмове опитування (тестування),
- презентація командних (групових) проектів;
- презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе).

Проміжні форми оцінювання:

- залікове модульне опитування;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КПЗ студента.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Муніципальне адміністрування суспільних благ» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) - тестування, опитування, самостійна робота	30
Модуль 2 (теми 5-8) - тестування, опитування, самостійна робота, ректорська контрольна робота	30
КПЗ + тренінг (теми 1-8)	40
Разом	100

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) за модуль 1 визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування (студент повинен отримати не менше двох оцінок за відповіді на практичних заняттях)	20
Тестування на практичному занятті	10
Самостійна робота	10

Усний колоквиум за темами Змістового модуля 1	60
Разом	100

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) за модуль 2 визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування (студент повинен отримати не менше двох оцінок за відповіді на практичних заняттях)	10
Тестування на практичному занятті	10
Самостійна робота	10
Ректорська контрольна робота за усіма темами навчального курсу	70
Разом	100

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) за КПЗ (середньозважена оцінок за підготовку та презентацію) і тренінг (визначається як середньозважена величина отриманих оцінок):

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
КПЗ	70
Тренінг	30
Разом	100

Форми і критерії оцінювання

При оцінюванні роботи студента при складанні форм контролю за кожен компонент виставляється оцінка у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією:

Поточне опитування під час заняття:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань

Тестування під час заняття:

5 тестів, правильна відповідь на кожен із яких оцінюється у 20 балів.

Самостійна робота:

90-100 балів – цілком володіє матеріалом, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст питань самостійної роботи.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні питань самостійної роботи не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали – в цілому володіє матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст питань самостійної роботи, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє матеріалом, не розкриває зміст питань самостійної роботи.

Ректорська контрольна робота:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 балів – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-65 балів – неповністю володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

КПІЗ:*підготовка КПІЗ*

90-100 балів – зміст КПІЗ цілком відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, обґрунтоване застосування методології і методів наукового дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75-89 балів – зміст КПІЗ в основному відповідає встановленим вимогам, можуть мати несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, обґрунтоване застосування методології і методів наукового дослідження, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60-74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

1-59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

презентація КПІЗ

90-100 балів – під час презентації результатів виконаного КПЗ демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує уміння аналізувати і узагальнювати практичний матеріал; високий рівень підготовки презентації.

75-89 балів – матеріал презентує у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але допускається незначних помилок у формулюванні понять, проведенні розрахунків, презентація роботи має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

60-74 бали – матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1-59 балів – матеріал КПЗ представлений без презентації, презентація має формальний характер.

Тренінг:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань.

65-74 бали – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

1-59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За шкалою ECTS	За національною шкалою	Характеристика
90-100	A (відмінно)	зараховано (Відмінно)	студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і грамотно буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
85-89	B (дуже добре)	зараховано (Добре)	студент ґрунтовно засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається незначних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, при відповіді на додаткові запитання або при аналізі практичного матеріалу
75-84	C (добре)		студент добре засвоїв теоретичний матеріал, переважно володіє аспектами з першоджерел і рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, але дає неповні відповіді на запитання; має практичні навички, висловлює

			свої міркування щодо основних проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу
65-74	D (задовільно)	зараховано (Задовільно)	студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або вказують на відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
60-64	E (достатньо)		студент володіє поверховими знаннями теоретичного матеріалу навчальної дисципліни, слабо орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання переважно залишаються без відповіді; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє суттєві неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано (Незадовільно)	студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		студент практично не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Обов'язковий повторний курс навчання по дисципліні

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, МЕТОДИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-8
2.	Навчально-методичний комплекс з дисципліни	1-8
3.	Мультимедійний проектор	1-8
4.	Проекційний екран	1-8
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-8
6.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-8
7.	Персональні комп'ютери, ноутбуки, планшети, смартфони	1-8
8.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-8
9.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання	1-8
10.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-8
11.	Google Forms, Google Tables, Google Sheets 1-	1-8

Рекомендовані джерела інформації

1. Allegations of Genocide under the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Ukraine v. Russian Federation). The Court indicates provisional measures. No. 2022/11, 16.03.2022. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/182/182-20220316-PRE-01-00-EN.pdf>.
2. Brun J-F., Compaore C. Public Expenditures Efficiency On Education Distribution in Developing Countries, *Études et Documents*, n° 1, CERDI. 2021. 63 p.
3. Digital Government Strategy. Accelerating the digital future of our Australian Public Service. Australian government. 2021. 28 p. URL: https://www.dta.gov.au/sites/default/files/2021-12/Digital%20Government%20Strategy_web-ready_FA.pdf
4. Download entire World Economic Outlook database: April 2022. By Country Groups. URL: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/WEO/WEO-Database/2022/WEOApr2022alla.ashx>
5. Fiscal Policy from Pandemic to War. April 2022. Fiscal monitor database. URL: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/fiscal-monitor/2022/April/English/fiscalmonitorfullreportfigures-apr2022-v6.ashx>
6. Klapkiv J., Malyniak B., Martyniuk O. Underachievement in education, children at risk of poverty and social expenditures of local budgets: Empirical analysis of the EU countries. *Determinants of Regional Development : Proceedings of the 2021 VII International Scientific Conference*. 2021. № 2. (Pila, Poland, 21–22 October 2021). P. 401–420.
7. Local Government Benchmarking Framework. URL: <http://www.improvementservice.org.uk/benchmarking/list-of-indicators.html>.
8. Malyniak B., Martyniuk O., Kyrylenko O. Corruption and efficiency of public spending in states with various public management types. *Economic Annals-XXI*. 2019. Vol. 178, Is. 7-8. P. 17–27 p.
9. Malyniak B., Martyniuk O., Kyrylenko O. The Impact of Corruption on the Efficiency of Public Spending Across Countries with Different Levels of Democracy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 1, № 28. P. 290–301.
10. Onofrei M., Cigu E., Gavriluta (Vatamanu) A.-F. Bostan I., Oprea F. Effects of the COVID-19 Pandemic on the Budgetary Mechanism Established to Cover Public Health Expenditure. A Case Study of Romania. *Internationale Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021. 18, 1134. <https://doi.org/10.3390/ijerph18031134>.
11. Open Budget Survey 2021. 8th edition. 2022. 94 p. URL: <https://internationalbudget.org/wp-content/uploads/Open-budget-survey-2021-1.pdf>.
12. Open Budget Survey 2021. 8th edition. 2022. 94 p. URL: <https://internationalbudget.org/wp-content/uploads/Open-budget-survey-2021-1.pdf>
13. Shalal A. World Bank says Ukraine has tenfold increase in poverty due to war. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/world-bank-says-ukraine-has-tenfold-increase-poverty-due-war-2022-10-15>
14. The Open Budget Survey Data Explorer. URL: <https://www.internationalbudget.org/open-budget-survey/data-explorer>.
15. Virginia A.-A., Curristine T., Preston G., etc. Gender Budgeting in G20 Countries. IMF Working Paper. WP/21/269. 2021. 72 p.
16. Zouhar Y., Jellema J., Lustig N., Trabelsi M. Public Expenditure and Inclusive Growth – A Survey. IMF Working Paper WP/21/83. Washington, 2021. 75 p.

17. Аналітичний звіт «Підходи до прозорого і підзвітного відновлення в Україні». Травень 2022. 53 с. URL: <https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2022/06/UA-Approaches-to-transparent-accountable-recovery.pdf>
18. Возняк Г. В., Патицька Х. О. Фінанси територіальних громад України в умовах поширення пандемії: проблемно-орієнтований аналіз з урахуванням поведінкових аспектів. Економіка України. 2021. № 6. С. 78–98. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.06.078>.
19. Гаєвая О., Перевалова Л., Гаряєва А. Витоки держави загального добробуту. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 9. С. 147–152.
20. Геєць В. Соціальна реальність у цифровому просторі. Економіка України. 2022. № 1. С. 3–28.
21. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>.
22. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування. Результати шостої хвили всеукраїнського соціологічного дослідження. Аналітичний звіт. К.: КМІС, 2021. 159 с.
23. Дибя М. І., Гернего Ю. О., Шкода Т. Н. Потенціал фінансування відбудови економіки України з врахуванням критеріїв ESG. Фінанси України. 2022. № 7. С. 57–69.
24. Жаліло Я. А., Базилук Я. Б., Собкевич О. В. та ін. Стратегічна ціна російської агресії для економіки України. Аналітична доповідь. К.: НІСД, 2022. 67 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.05>.
25. Жибер Т. В., Тимченко О. М. Концептуалізація бюджетування в парадигмі інституціоналізму. Фінанси України. 2023. № 8. С. 113–128.
26. Кириленко О., Малиняк Б. Видатки Державного бюджету України на вищу освіту в світлі запровадження середньострокового планування. Вісник економіки. 2022. Вип. 3 (105). С. 152–168.
27. Криштопа І. І., Ніколенко Л. А. Звітування у розрізі країн: міжнародний досвід впровадження. Фінанси України. 2021. № 6. С. 29–39.
28. Лист Міністерства фінансів України від 21.01.2022 № 04110-08-2/1972 «Про підготовку Бюджетної декларації на 2022-2024 роки». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF22009>.
29. Лисяк Л., Качула С., Абдін А. Бюджетна політика у сфері видатків в координатах соціального розвитку. Світ фінансів. 2021. Випуск 4 (65). С. 39–55.
30. Луніна І. Потенціал публічних фінансів для забезпечення видатків воєнного періоду та поствоєнного відновлення України. Фінанси України. 2022. № 8. С. 7–26.
31. Луніна І. О., Білоусова О. С., Фролова Н. Б. Особливості формування фіскального простору у воєнний та поствоєнний періоди. Економіка та держава. 2022. № 4. С. 20–28.
32. Луніна І. О., Білоусова О. С., Бондарук Т. Г. Розвиток фіскального простору для забезпечення економічного зростання : наукова доповідь: за ред. І. О. Луніної. К., 2022. 208 с.
33. Малиняк Б. Дихотомія вдосконалення видатків державного бюджету: від забезпечення протистояння агресії РФ проти України до побудови модерної держави, інтегрованої у західну цивілізацію. Світ фінансів. 2022. Вип. 3(72). С. 25–41.
34. Малиняк Б. Потенціал діалектичного, інституційного та біхевіористичного методологічних підходів у дослідженні видатків бюджету. Економічний аналіз. 2021. Т. 31. № 4. С. 149–162.

35. Малиняк Б. Функції видатків бюджету в публічному управлінні, економічній і соціальній системах країни. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 2 (67). С. 35–50.
36. Малиняк Б. С. Бюджетне планування і пріоритети розвитку громад: інструменти гармонізації та проблеми їх застосування. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 79–96.
37. Малиняк Б. С. Недоліки планування бюджетів об'єднаних територіальних громад органами місцевого самоврядування та шляхи їх усунення. *Фінанси України*. 2019. № 5. С. 94–111.
38. Малиняк Б., Кириленко О., Горин В., Дерлиця А. Екзогенні детермінанти публічних видатків у сучасному глобалізованому світі. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2021. Vol. 6, № 41. С. 572–581.
39. Малиняк Б., Онуфрик М. Придбання соціальних послуг органами місцевого самоврядування у приватних суб'єктів: проблеми адміністрування та фінансування. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 3 (97). С. 86–101.
40. Марченко С. М. Стратегічне управління державними фінансами: євроінтеграційний курс, міжнародні тренди, національні особливості. *Фінанси України*. 2022. № 1. С. 7–26.
41. Наказ Міністерства фінансів України від 23.06.2021 № 365 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0365201-21#Text>
42. Опарін В. М., Волковський Є. І., Волковська Н. І. Фактор безпеки в контексті фінансового забезпечення сталого розвитку. *Фінанси України*. 2022. № 7. С. 7–31.
43. Оцінювання гендерно орієнтованого управління державними фінансами за програмою ДВФП, 2021 р. Україна. 53 с. URL: https://www.pefa.org/sites/pefa/files/2021-07/UA-Feb21-GRPFM-Public%20with%20PEFA%20Check_UKR.pdf
44. Павлюк К. В., Бартош С. В. Сучасні підходи до бюджетної децентралізації. *Фінанси України*. 2023. № 3. С. 75–87.
45. Плєскач В. Л., Прокопенко Н. О. Інституційно-організаційне забезпечення середньострокового бюджетного планування в Україні. *Економіка України*. 2019. № 1. С. 47–59.
46. Постанова Верховної Ради України «Про бюджетну декларацію на 2022-2024 роки» від 15.07.2021 р. № 1652-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1652-IX#Text>.
47. Радіонов Ю. Д. Методолого-організаційні підходи до забезпечення ефективності управління та використання бюджетних видатків. *Фінанси України*. 2022. № 5. С. 7–28.
48. Типові корупційні ризики в публічних закупівлях. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03/Typovi-koruptsijni-ryzyky-v-publichnyh-zakupivlyah-1.pdf>
49. Україна 2021–2022: помірні досягнення, масштабні загрози. К., Центр Разумкова, 2022. 139 с. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/other/2022-PIDSUMKI-PROGNOZI-UKR.pdf>.
50. Якименко Ю., Юрчишин Ю. Відновлення України: точка відліку і напрями дій влади. Аналітична доповідь. К.: Центр Разумкова, 2022. 20 с. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2022/11/10/2022-MATRA-IV-KVARTAL.pdf>